

Elf september 2001. Elf maart 2004. Zeven juli 2005. Drie data en drie aanslagen, in New York, Madrid en London. Straks, om het rijtje af te maken, in Amsterdam? In Nederland zijn wij, of beter gezegd, is onze regering daar bang voor. Terecht, want door terroristische groeperingen is het rijtje *Spanje, Groot-Brittannië, Nederland* al een paar keer genoemd. Dit is de reden dat de AIVD en de regering allerlei maatregelen hebben genomen tegen het terrorisme in Nederland, zoals het uitbreiden van de inlichtingendiensten en het verbieden van terroristische organisaties. Maar is Nederland daar nu echt zoveel veiliger van geworden? Is Nederland er een betere samenleving van geworden? Eigenlijk niet. Waren we eerst nog wel tolerant tegenover mensen uit andere geloven en andere culturen, nu zien we in hen een potentiële terrorist. Daarnaast draaft de overheid door in haar maatregelen tegen het terrorisme.

De AIVD mag bijvoorbeeld veel doen en laten om aan informatie te komen. De bestrijding van terrorisme en radicalisering ligt voor het grootste deel in haar handen. Er wordt afgeluisterd, er worden informanten gewonnen, infiltranten ingezet. In het uiterste geval wordt er af luisterapparatuur ingezet in woningen, waarna de mensen van wie de AIVD informatie wil hebben naar die woningen worden gelokt. Dit laatste is bijvoorbeeld gebeurd bij de Hofstadgroep. Enkele leden werden naar een woning in de Antheunisstraat in het Laakkwartier te den Haag gelokt die door de AIVD was voorzien van af luisterapparatuur.

Een ander punt waar onze vrijheid in het geding komt is ons geld. Stel je voor, dat je op een ochtend naar de pinautomaat loopt om wat geld te pinnen en je rekening blijkt geblokkeerd te zijn! Je vraagt je af wat er aan de hand is. Na een aantal telefoontjes met de bank komt het hoge woord eruit: je bankrekening is geblokkeerd op bevel van de VN of de EU. Waarom? Je wordt ervan verdacht terroristen met geld te ondersteunen. Een foutje, denk je. Een verwisseling, een spelfout. Na nog meer telefoontjes krijg je te horen dat het geen vergissing is. Hoe ze daar bij komen? Informatie van de inlichtingendiensten. Kun je deze informatie inzien? Nee. Die informatie is staatsgeheim. Dan maar naar de rechter. Een onafhankelijke rechter zou moeten kunnen bepalen of de beschuldiging terecht is. Toch?

Vergeet het maar. Als het om terrorisme gaat blijken de gewone spelregels niet meer te gelden. Het is niet mogelijk de hulp van een onafhankelijke rechter in te roepen. Je bankrekening blijft geblokkeerd en je moet maar zien hoe je aan je geld komt.

Wie bepaald eigenlijk of je op zo'n terreurlijst komt? Dat zijn de regeringen, op basis van informatie van geheime diensten. Maken die diensten dan geen fouten? Moet een onafhankelijk rechter die lijsten niet kunnen controleren? *Nee*, vindt (inmiddels oud-)minister Donner van Justitie. De terreurlijsten worden 'heel zorgvuldig' samengesteld. Als jouw geld wordt geblokkeerd omdat jouw rekeningnummer per ongeluk is omgewisseld, dan heb je gewoon pech gehad.

Onze tolerantie tegenover andere mensen die misschien wel een terrorist zouden kunnen zijn blijkt uit de volgende gebeurtenis. Op één november 2005 word de intercity uit Duitsland vlak voor Amsterdam CS twee uur lang stilgezet. 'Een stroomstoring', word er omgeroepen. Na twee uur gaan eindelijk de deuren open en de reizigers verlaten de trein. Voor twee van hen wacht een onaangename verrassing: een arrestatieteam staat hen op te wachten. Bij de politie was de melding binnengekomen dat de twee zich verdacht gedroegen en misschien wel bommen in hun tassen hadden. De mannen zouden zich met hun tassen en rugzakken een half uur in de wc van de trein hebben verschanst. Uit nader onderzoek bleek dat niet te kloppen. De mannen maakten afzonderlijk gebruik van de WC om zich ritueel te wassen voor het gebed. Hun bagage bleef in de rekken liggen. Twee moslims in traditioneel gewaad die de wc gebruikten. Inmiddels een reden om een trein stop te zetten en een arrestatieteam op te roepen.

De beide mannen werden op het politiebureau verhoord. ‘Wat vind je van Mohammed B.’ wilden de agenten onder meer weten. Na een paar uur mochten de mannen gaan. Zonder excuses voor de onterechte arrestatie. Wat precies de reden was om beide mannen te arresteren blijft in nevelen gehuld...

Dan rest nog de vraag: wat is terrorisme? Is het terrorisme, als je in een taxi meezingt met een liedje? Is het terrorisme als je ‘*daar gaan we!*’ roept zodra je opstijgt in het vliegtuig? Is het terrorisme, als je een filmpje op internet zet dat je hebt gemaakt met behulp van je favoriete computerspel? Ja, dat is allemaal terrorisme. Een man die in London het liedje *London Calling* van de Engelse punkgroep *The Clash* meezong, werd gearresteerd. De taxichauffeur kreeg argwaan door een deel van de songtekst: *now that war is declared – and battle come down, London calling to the underground.*

Het is ook terrorisme om in het vliegtuig te roepen dat je de lucht in gaat. Mensen kunnen het verkeerd opvatten en denken dat je de lucht invliegt met behulp van explosieven. Op zeven april 2006 keerde een vliegtuig vanuit Spanje om omdat een vrouw een man in het vliegtuig niet vertrouwde nadat hij dit geroepen had.

Ook een filmpje op internet zetten dat je hebt gemaakt met hulp van een computerspelletje is niet veilig meer. Het is niet alleen terrorisme, maar ook al-Quaidapropaganda. Een filmpje dat een Nederlandse speler van Battlefield II online had gezet met een voice-over van de makers van South Park werd door de VS als terroristisch filmpje gezien.

In totaal kun je hieruit als lering trekken dat je goed op je tellen moet passen in het huidige Nederland. Ga niet meezingen met liedjes, ga geen filmpjes van oorlogsspelletjes op internet zetten, en ga vooral niet in een traditioneel Islamitisch gewaad op de wc van de trein zitten. Je zou eens een terrorist kunnen zijn!